

Fitxa 38

CAPIFORT

DADES GEOGRÀFIQUES I FÍSQUES:

Municipi: Maó.

Altres topònims: cala Presili.

Àrees urbanes associades: no n'hi ha.

Accés: a peu pel Camí de Cavalls. Principalment, des del punt en què aquest travessa la carretera Cf-1 poc abans d'arribar al far de Favàritx.

Orientació de la platja: est.

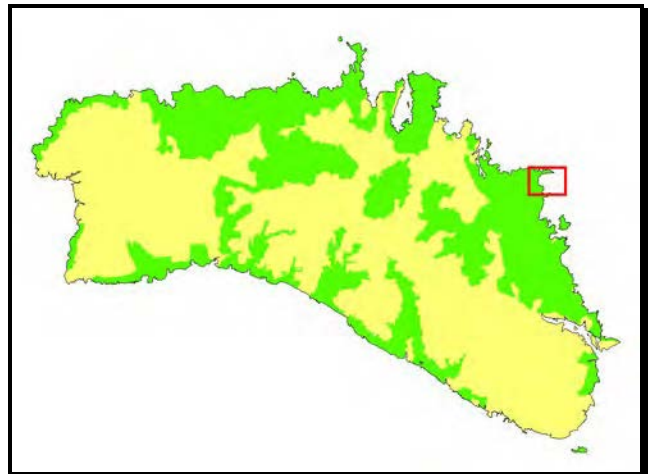
Superfície de platja: 945m².

Llargada de platja: 150 m.

Amplada mitjana de la platja: 6 m.

Grau de freqüentació de la platja: alt, en plena temporada.

Geologia de l'entorn: material del Carbonífer amb presència de dunes fòssils.

Composició del sediment: d'origen carbonatat orgànic (+90%), amb alta proporció de gra fi i color blanc, presenta litoclastes de gra fi i colors grisos.

Espai natural protegit: inclosa dins el Parc Natural de l'Albufera des Grau, l'Àrea Natural d'Espècial Interès Me-7 i la Xarxa Natura 2000. La part marina també és dins Parc Natural de l'Albufera des Grau i Xarxa Natura 2000.

SERVEIS DE PLATJA:

Classificació platges CIM: platja de tipus C (natural sense accés rodat).

Distància a l'estacionament: 800 m des de la zona d'estacionament no ordenat de la vora de la carretera Cf-1 (de la Me-7 a Favàritx).

Servei de socorrisme: no n'hi ha.

Altres serveis: no n'hi ha

ENTORN I PAISATGE

La zona del cap de Capifort o de Favàritx ofereix un dels paisatges més singulars i espectaculars de la costa menorquina. La seva geologia de roques nues de pissarra que afloren de forma sobtada sobre els vermells intensos

de la zona circumdant confereix a la zona un paisatge que sembla gairebé lunar. Aquest és el paisatge que es pot contemplar mentre es fa el camí cap a la platja i el que es divisa un cop s'hi arriba, ja que des de la platja de Capifort es tenen unes bones vistes del cap i del far de Favàritx (vegeu foto).

La platja de Capifort o cala Presili és una platja natural de forma semicircular, relativament llarga però no gaire ampla. L'arena és fina i hi ha alguns afloraments de roques tant a la platja com dins l'aigua. Gràcies al cap de Favàritx i al fet que la cala queda encaixada entre imponents roques, la platja està a recer dels vents de tramuntana, a diferència del que es podria pensar pel fet de ser una cala de la costa nord. Així doncs, la cala limita a banda i banda amb afloraments rocosos, i per darrere, amb un arenal, que a mesura que s'allunya de la mar s'enfila i va sent colonitzat per vegetació.

PLANTES I VEGETACIÓ

Les platges que es troben associades a arenals remuntants sempre mostren una riquesa d'espècies vegetals més elevada, encara que l'extensió d'arena sigui relativament reduïda.

La platja de Capifort és un bon exemple d'aquesta situació. Actualment, l'elevada freqüentació d'usuaris ha provocat un empobriment important de la vegetació de primera línia. Així, plantes com la ravenissa de platja (*Cakile maritima*) o *Salsola kali*, totes dues de caràcter pioner, són prou rares. Més cap a l'interior, la segona línia de vegetació està més ben representada, amb plantes com ara el liri de platja (*Pancratium maritimum*), el carc marí (*Eryngium maritimum*) o la corretjola de platja (*Calystegia soldanella*). La situació és encara millor un poc més endins, on les plantes més persistents, fins i tot arbustives, com la sempreviva o camamil·ló (*Helichrysum stoechas*) (vegeu foto adjacent), la camamil·la (*Santolina chamaecyparissus* subsp. *magonica*) o els camots (*Scrophularia ramosissima*) hi són ben presents. També s'hi poden veure gramínies típiques com el fenàs de platja (*Elymus farctus*). Una part d'aquestes espècies, especialment les arbustives, són les que estan presents per tot l'arenal que s'enfila pels costers i que forma un continu amb el de la veïna platja de Morella.

ANIMALS

La mateixa platja de Capifort o el cap de Favàritx són punts d'observació excel·lents d'aus marines durant la posta de sol, especialment a la primavera. Amb l'ajuda d'uns prismàtics es poden observar el virot (*Calonectris diomedea*)

i la baldritxa balear (*Puffinus mauretanicus*), au endèmica de les illes que està en perill d'extinció i que es pot veure volant ràpida arran de l'aigua amb un batec d'ales seguit i curtes planades entre les ones.

Per tota la zona de Favàritx era molt abundant fins fa poc el conill (*Oryctolagus cuniculus*), però les seves poblacions s'han vist molt reduïdes a causa de l'aparició de dues malalties: la mixomatosi, en primer lloc, i la pneumònia hemorràgica vírica, després.

DINS LA MAR

La major part del fons d'aquesta cala és d'arena blanca i fina. A aquest tipus de fons, que sembla desproveït de vida, hi habita una gran quantitat d'animals invertebrats enterrats, com ara cucs, petits mol·luscs i crustacis.

Als marges rocosos de la cala hi viuen algues verdes, com *Cladophora* spp. (que fan una espècie de cabells de color verd intens) o *Acetabularia acetabulum* (amb forma de paraigüet). També s'hi poden observar algues vermelles com *Corallina elongata* o *Halopitys incurvus*. Aquesta última es troba de manera abundant al marge dret de la cala en algunes roques que apareixen entre la sorra, ja que es tracta d'una alga que suporta un elevat grau de sedimentació.

Les típiques algues fotòfiles (amb les espècies *Dictyota dichotoma* --vegeu foto-- i *Padina pavonica*) que apareixen a la majoria de zones rocoses del litoral són presents també en aquesta cala. Algunes espècies del gènere *Cystoseira* --algues molt sensibles a la contaminació i que actualment estan desapareixent de molts llocs de la Mediterrània-- són presents en aquesta cala.

Pel que fa als invertebrats, és possible observar a la vorera pitjallides (*Patella rustica*) i algun tomàtic de mar (*Actinia schmidtii*).

HISTÒRIA I SINGULARITATS

Des de la platja de Capifort es tenen unes magnífiques vistes d'un dels cinc fars que guarden la costa de Menorca: el far de Favàritx (vegeu foto). Aquest va ser inaugurat el setembre de 1922 i fou obra de l'enginyer Miquel Massanet. El focus lluminós es troba a una alçada de 28 m respecte del sòl i a 47 m respecte de la mar. La torre està pintada amb una franja negra en espiral i la llum del far té un abast de 26 milles. El far es va construir per fer més segura la navegació per la costa nord menorquina, ja que s'havia comprovat que els fars de Punta Nati i Cavalleria no eren suficients per evitar els naufragis en aquest punt perillós.

Els materials per a la seva construcció van haver de ser transportats per la mar, ja que el camí d'accés al cap encara no existia. El primer sistema d'il·luminació va ser el Chance 85, per vaporització de petroli, construït a Birmingham, mentre que la llanterna i la màquina de rotació van ser construïdes per la casa Maquinista Valenciana. Fins que, als anys 80, el far no va ser automatitzat, el seu funcionament era manual i requeria la presència permanent d'un faroner, que vivia al mateix edifici.